

mondták. Az orrára és a lábfejre egy-egy pócot²⁾ vetettek, amely fenntartotta a bocskort. A lábfeji pócot csatra járt vagy gombolódott. A másikat az oldalszíz vagy a fűzőszíz erősítette a bocskorhoz. A bocskort a láb kitaposta saját formájára, úgy-hogy nem törte a viselője lábát. (5. ábra)

Bakó-készítés. A szőrösen készített veres vagy verestarka borjúbórból készülnek a takaros bakók. A kiterített teljes borjúbórból szabják. A bőrös felére kirajzolják a bakó szabásmintáját. (6. ábra) A far-részre a tarisznya eleje, a hátrészre a hátulja, a nyak- és fejrészre a lehajtós fedele esik. Mérete 40x50 cm. Vagy ha a bőr kiadja, valamivel nagyobb. A fedelén rajta hagyják a füleket dísznek, a szeme helyét piros vagy kék posztóval foltózzák be. Oldalt három ágra hasított *hasi*-val kötik. A kötés nem három ágba történik, hanem két ággal fonásszerűen; egy szálát a kötés alatt vezetnek, ezáltal a kötés hengeres lesz. A kötőszíjak végét behasgatják, és bojtnak hagyják meg. (7. ábra)

Kiss Mihály adatai csak egyes kérdésekre, főleg az újabb keletű kikészítési módra adnak felvilágosítást, de olyan fontos eljárásokra, mint a bőrnek árvagané hamujával, trágyával vagy egyéb állati vagy növényi eredetű cserző anyagokkal való kezelésére nem. Érzésem szerint a halvány nyomok arra utalnak, hogy a Kunság területén még sok fontos adat fellelhető.*)

Dorogi Márton

*) Kérjük olvasóinkat, ha netalán volna olyan ismerősük — akár pásztor, akár falusi parasztember —, aki a népi bőrkikészítésről tud valamit, annak nevét és címét közölnék a cikkíróval vagy a szerkesztőséggel.

A Damjanich Múzeum adattárából

Szo. Muz. 40/b Óballa (Szolnok m)
1954. Halkovics János

Tempo giusto

Ka-pás va-gyok, az is le-szek ha-lá-lig.
Hol-tom u-tán, hogy mi le-szek, meg-vá-lik.

2. Nincs szebb élet, mint a kapás emberé
A szőlőjét ha a jég el nem veri
Szüret után ha beadja dézsmáját
Hordó-fűzér koszorúzza munkáját.
3. Szerszám közt is legutolsó a kapa
Mert az még az embert is eltakarja
Sírját ugyan a sírásó ássa meg
De a tempót csak a kapa adja meg.

A dalt Barát Györgyné Szabó Anna (83 éves) énekelte. Az első versszak 3. és 4. sorát nem tudta; már elfelejtette.